

Svoboda projevu v mediálním prostředí a její meze. Ochrana novinářů.

Abstrakt

Svoboda projevu je základním pilířem demokracie, stejně jako nezávislá žurnalistika. Historicky čelila svoboda projevu různým hrozbám, od cenzury za komunistického režimu po výzvy, které přinášejí sociální sítě a současné geopolitické konflikty, jako je ruská agrese na Ukrajině. Síla demokracie se projevuje v tom, jak společnost a justice chrání svobodu projevu a reaguje na urážlivé, nenávistné či kontroverzní projevy, či jak chrání nezávislé novináře.

Tato diplomová práce zkoumá svobodu projevu ve čtyřech částech. První část se zaměřuje na vymezení jádra svobody projevu v různých právních katalozích. Druhá část se zabývá podstatou a formami výroků, včetně trestněprávní odpovědnosti za protiprávní projevy. Klíčovým pojmem je proporcionalita, která hraje roli při vyvažování svobody projevu s jinými právy, jako je právo na soukromí nebo náboženská svoboda.

Třetí část analyzuje judikaturu, zejména rozhodnutí Nejvyššího a Ústavního soudu ČR a Evropského soudu pro lidská práva, a srovnává přístupy různých právních systémů, například USA. Diskutuje také ochranu svobody projevu v krizových obdobích. Poslední část práce se věnuje ochraně novinářů, která je klíčová pro demokracii v době rostoucího extremismu a konfliktů. Práce kriticky hodnotí současné iniciativy EU na podporu nezávislosti tisku a zdůrazňuje jejich význam pro budoucnost demokracie.

Cílem této diplomové práce je představit svobodu projevu v co nejširším pojetí, vymezit hranice urážlivých, kontroverzních a nenávistných výroků, a na základě soudní judikatury zhodnotit jejich dopad na právo na svobodu projevu. Práce se také zaměřuje na analýzu rozhodnutí Ústavního soudu ČR z hlediska jejich konzistence a přístupu k ochraně svobody projevu, a kriticky hodnotí, zda soudní praxe více směřuje k ochraně nebo omezení této svobody. Dalším cílem je posoudit ochranu novinářů a nezávislosti médií, a to zejména v kontextu aktuálních hrozeb pro demokracii, které se projevují nejen v Evropě, ale i celosvětově.

Klíčová slova

Svoboda projevu, mediální prostředí, ochrana novinářů.